

TÍÐINDI

Myndir: Oddfríður Rasmussen 2019 / Føroya Fólkaháskúli

nú tykir mær, at borgari er blivin eufemisma fyri ein passivan klient, ein ið hevur brúk fyri hjálp FRÁ samfelagnum.

Á Føroya Fólkaháskúla er mentaskapur, tjóðskapur og sjálvbjargni, sostatt triggjar síður av somu søk, og so at skilja royna vit at fremja tjóðarbygging hvønn einasta dag, við at menna og menta menniskju. Serliga tey ungu. Tí tey eiga morgindagin.

Men apropos kultur-konserves: Skalt tú fáa ungfólk at koma á Háskúla so noyðist tú altso at dyrgja við onkrum øðrum enn Føgrulið, føroya fólks songbók og ull er føroya gull. Skil meg rætt, eg havi elskað og dyrkað føroyskan dans síðani eg var 7 ára gamal, men skalt tú appella til ungfólk í dag, so mást tú mæta teimum ungu har tey eru, við akkurát tí sum tey hava áhuga fyri. Beint nú. Vit kunnu samanbera hesa avbjóðing við ein annan mentunarbera, Kringvarp Føroya, ið eins og vit, fær

almennar pengar fyri alment dannilsi. Í fólksins tænastu skulu vit eitast at geva borgarunum upplýsing um sítt egna liv og samfelag, og stuðla uppundir teirra mentunarligu og fólkaræðisligu førleikar. Tað ljóðar flott. Og tað sýnist einfalt. Men tað er tað ikki.

Í dagsins fjølbroytta miðlalandslagi er kappingin um uppmerksemi hørd, og tosað verður, heldur ikki her longur, um borgarar, men brúkarar. Tey eldri, og tey intellektuellu, tað eru vit, kritisera Kringvarpið fyri at verða lættisoppakent og improviserað, banalt snakki-útlarp, uttan manuskript. Men eg kenni uppaftur fleiri ung fólk sum ONGANTÍÐ opna Kringvarpið, hvørki sjónvarp ella útlarp. Og tað er ein demokratisk avbjóðing, eftirsum KVF er okkara einasti skattafíggaði og tískil “ó-heftasti” miðil. Kannigar frá okkara grannalondum benda á akkurát tað sama, at tað serliga eru teir ungu

miðlabrúkararnir sum eru ó-trúgvir. Miðilin skal vilja teimum nakað, og verða nakað fyri tey. Men megna miðilin ikki at mæta teimum, og á teirra egna máli miðla teimum tað sum hevur teirra

áhuga og týðning fyri teirra liv, so siga tey bara farvæl og takk. Tá nyttar tað einki at vit vaksnu seta okkum uppafturá og siga: nei altso tey ungu í dag eru bara simpulthen so strævin altso... nei, tá

eg var ungur, tá.... Nei, Tað er okkara ábyrgd.

Avbjóðingin fyri Kringvarp Føroya og Føroya Fólkaháskúla er í botn og grund tann sama. Vit skulu raðfesta kvalitet, ja, men vit noyðast sam-

stundis at raka breitt, so vit hava okkurt til øll. Tað ræður um, at sníkja tað tunga tankagóðsið inn við tí lætta og lekkra. At skapa áhuga, fyri at fáa undirtøku, og at fasthalda undirtøku, fyri at fáa úrtøku. Yvirskipaða suksesskriterið er tal av fólki. Tí vilt tú selja nakað, so mást tú sjálvandi fyrst hava kundar í butikkina. Ambisjónin má verða at øll koma í handilin tí tey eru forvitin, og at fólk flest fáa okkurt virðismikið við sær heimaftur.

Klárar Kringvarpið ikki at fanga og fasthalda áhugan hjá teimum ungu, so zappa tey bara yvir á onkran annan miðil sum er fullur av fake-news, til stóran miss fyri felagskapin og fólkaræðið. Og egnir Háskúlin ikki við t.d. filmi, sjónleiki, tónleiki, sangi, ritlist og modernaðum dansi so verða vit bara vald frá, í kappingini við onnur áhugaverdari tilbøð. Fidusurin er, fyrst at fáa tey inn á skúlan, fyri síðani at lata ta